

BACK ÉS TÁRSA ÜGYVÉDI IRODA

Dr. Back András ügyvéd

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám: 10/1374-2/2013.

Érkezett: 2013 OKT 28.

Példány: 1

Kezelőiroda:

Melléklet: 1 db

PS

henneljes beadvány!

Dr. Paczolay Péter úr részére
elnök

Magyarország Alkotmánybírósága

Hiv.szám: IV/1374-1/2013.

Melléklet: 1 ügyvédi meghatalmazás

B u d a p e s t

Donáti utca 35-45.

1 0 1 5

Tisztelt Elnök Úr!

Alulírott [redacted] mi [redacted] ási [redacted]: [redacted]

[redacted] meghatalmazott jogi képviselője, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26.§ (2) bekezdése alapján, mint közvetlenül érintett szervezet, a vonatkozó jogszabályok alkalmazása illetve hatályosulása folytán bekövetkezett **közvetlen érdekeltségre és jogsérelemre tekintettel** – törvényes határidőn belül – az Alaptörvény ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított 180 napon belül

a rezsicsökkentések végrehajtásáról szóló 2013. évi LIV. törvény 5.§, 6.§, valamint 12.§-a által módosított, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 91.§, illetve 47.§ (4) bekezdése rendelkezései ellen

alkotmányjogi panasz kiegészítéssel élek.

Az alkotmányjogi panasz indítvány benyújtására 2013. szeptember 13-án került sor.

Indítványozom, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény ellenes jogszabályi rendelkezéseket, a további, köztulajdont érintő károk megelőzése érdekében, az Alkotmánybíróságról szóló **2011. évi CLI. tv. 26.§ (2) bekezdés a)** pontja alapján vizsgálja felül és az alkotmányellenes jogszabály-helyeket **semmisítse meg** az alábbi kifejtett indokokra tekintettel.

Nyilatkozom, hogy az Alkotmánybíróságról szóló törvény 26.§ (2) bekezdés b) pontja követelményeinek megfelelően a **jogsérelem bírói döntés nélkül következett be s nincs a tárgybeli jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás.**

Az indítványozó alább igazolja, hogy az indítvány megfelel az Alkotmánybíróságról szóló tv. 52.§-ában szabályozott határozott kérelem tartalmi és formai előfeltételeinek.

1

[redacted] t, [redacted] a [redacted]

[redacted], [redacted] 4

[redacted] 4

[redacted]: [redacted] et.hu

I. Az Alaptörvény érintett rendelkezései

Az indítványozó álláspontja szerint az alább ismertetendő, sérelmezett jogszabályi rendelkezések az **Alaptörvény következő cikkei tekintetében alkotmányellenesek:**

XIII. cikk : Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

XV. cikk:

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinnek **bármely megkülönböztetés**, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy **egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.**

XX. cikk:

(1) Mindenkinnek **joga van a testi és lelki egészséghez.**

(2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a **környezet védelmének biztosításával segíti elő.**

XXII. cikk: Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit és a **közszolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára biztosítsa.**

31. cikk (1) bekezdés e) pontja:

(1) A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között

e) **gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat.**

32. cikk (6) bekezdése: A helyi önkormányzatok **tulajdona köztulajdon, amely feladataik ellátását szolgálja.**

38. cikk (1) bekezdése: Az állam és a helyi önkormányzat vagyona **nemzeti vagyon.** A nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek kielégítése. A nemzeti vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit sarkalatos törvény határozza meg.

Az Alapjogok sérelmével összhangban kell értékelnünk az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásban illetve Alapvetésben szabályozott alábbi alkotmányosan biztosítandó elveit is, amelyek – az indítványozó álláspontja szerint – úgyszintén sérelmet szenvednek:

p/cikk: A **természeti erőforrások**, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek **védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése** az állam és mindenki kötelessége.

q/cikk (2): Magyarország **nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése** érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

r/cikk (3): Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.

t/cikk (3): Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.

II. Előzmények, helyzetismertetés

Mint 2013. szeptember 13-án kelt beadványunkban ismertettük, a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] a 106 települési önkormányzatot tömörítő **Észak Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás** (2100, Gödöllő, Dózsa György út 69.) **100%-os tulajdonában lévő közszolgáltató.**

Arra a célra jött létre, hogy üzemeltesse az Európai Unió és a Magyar Állam 95%-os támogatásával létrejött, 2002/HU/16/P/PE/014 azonosítási számú regionális hulladékgazdálkodási rendszert és a tagönkormányzatok területén **egységes hulladékgazdálkodási közszolgáltatást alakítson ki.**

Az önkormányzati társulás majd 10 évi előkészítő munka után, a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] t-n keresztül, 2010-ben kezdte meg az üzemelést, s tevékenysége mintegy **300.000 lakos hulladékgazdálkodására (hulladék-begyűjtés, kezelés, lerakás, ártalmatlanítás, rekultiváció) terjed ki Észak Kelet-Pest és Nyugat Nógrád Megye térségében.**

Napjainkban közel 230 főt foglalkoztatunk, részt veszünk a rehabilitációra szorulóknak és fogyatékkal élők foglalkoztatásában, támogatjuk a nálunk dolgozó nők gyermekvállalását, társadalmi felelősségvállalási programunk keretében kiterjedt környezeti, hulladékgazdálkodási oktatást tartunk fenn óvodáktól a felsőoktatásig.

Tulajdonosi döntések alapján nem képezünk profitot, 2014-től-betartva a vonatkozó jogszabályi előírásokat, **non-profit gazdasági társaságként** folytatjuk tevékenységünket.

A „Zöld Híd Program” néven ismertté vált hulladékgazdálkodási rendszerben – tisztán szakmai szempontok alapján - érvényesítésre került a környezeti, gazdasági és humán erőforrás gazdálkodási vonatkozásban egyaránt értelmezhető fenntarthatóság elve és gyakorlata.

Gazdasági értelemben ez azt jelentette, hogy a **vonatkozó önkormányzati társulási megállapodás és üzemeltetési szerződés alapján** - a beüzemeléssel egy időben - 2030 - ig készült el a **fenntarthatóság (eszközpótlások) pénzügyi ütemterve, mely „gördülő finanszírozási tervként” vált elfogadottá.** Ezen megalapozott pénzügyi terv alapján

működött a gazdasági társaság a díjkorlátozás, a számos új adó és járulék, majd a rezsicsökkentési törvény hatálybalépése előtt.

Hangsúlyozandó, e terv - **mely része az Európai Unió támogatási határozatából eredő szerződéses kötelezettségeinknek** (2011/7313 számú Bizottsági Határozat) alapján vált fenntarthatóvá a közegészségügyi, környezetvédelmi szempontból is fontos közszolgáltatási rendszer.

A 2030-ig terjedő Projektfinanszírozási Terv előírja azokat az európai környezetvédelmi értékeket tükröző elvárásokat, ide értve az értékmegőrzésre vonatkozó amortizáció biztosítását is, amely feltételezi, hogy stabil és kiszámítható költségvetési modellre építheti az Önkormányzati Társulás és ezen keresztül a Zöld Híd Régió Kft. üzemeltetését. Ennek része a **stabil díjképzés is, mely non-profit formában, de biztosítja a veszteségmentes üzemelést.**

Az önkormányzati társulás, majd a helyi önkormányzatok **korábbi helyi jogalkotási, díj megállapítási joga alapján kerültek bevezetésre a közszolgáltatási díjak.**

Ily módon, a közszolgáltatási díjak egyéb ok nélkül -a sérelmezett jogalkotás hiányában- csak a hivatalos infláció mértékével emelkedtek volna, amely lehetővé tette a tartós, kiszámítható működési feltételeket, annak kockázata nélkül, hogy amennyiben e hulladékgazdálkodási projektekre elköltött uniós támogatások nem a projektnek megfelelően, így az elfogadott finanszírozási tervnek megfelelően a kerülnek felhasználásra, úgy jelentős pénzügyi visszafizetési kötelezettség keletkezik az EU felé.

A 2012. április 14-én alkalmazott díj a tagönkormányzatok, mint tulajdonos díj megállapítási jogára épült és összhangban volt az Önkormányzati Társulási Tanács közös, valamennyi tagra érvényes döntésével a díjképzés vonatkozásában.

III. A sérelmezett jogszabályi rendelkezések ismertetése

A tárgyidőszakban azonban olyan **jogszabályi változások történtek**, melyek a **hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjakat előbb limitálták**, *(díjaink jóval a korábbi limit alatt voltak)* befagyasztották, majd a felsorolás teljessége nélkül, az elvárt béremelés, a hulladéklerakási járulék, a felügyeleti díj, a tranzakciós illeték, a telefonadó, az e-útdíj, majd a **rezsicsökkentés bevezetése révén kiadási oldalunkat - felborítva a gazdaságos, fenntartható üzemelés tervezett feltételeit - kigazdálkodhatatlanul megnövelték.**

A/ A rezsicsökkentések végrehajtásáról szóló 2013. évi LIV. tv. 12.§-a módosította a **hulladékokról szóló 2012. évi CLXXXV. tv. 91.§-át**, előírva, hogy a természetes személy ingatlan tulajdonos részére kiállított számlában meghatározott hulladékgazdálkodási közszolgáltatásért fizetendő szolgáltatási egységre jutó összeg *(beleértve az alapidíjat is)* nem haladhatja meg a **2012. április 14. napján alkalmazott díj, legfeljebb 4.2%-al megemelt összegének 90%-át.**

B/ A hatályos **hulladékokról szóló tv. 47.§ (4) bek. mindezek mellett elvette a díjmegállapítás jogát az önkormányzati szervektől**, miközben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló **2011. évi CLXXXIX. tv. 13.§ 5. pontjában és 19. pontjában** a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó **helyi önkormányzati feladatok** körében a **környezet-egészségügyet, köztisztaságot, települési környezet tisztaságának biztosítását, valamint a hulladékgazdálkodást változatlanul meghagyta.**

A hulladékokról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 47.§ (4) bekezdése az alábbiakról rendelkezik: „**A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjat a Magyar Energia Hivatal javaslatának figyelembevételével a miniszter rendeletben állapítja meg.**”

IV. A közvetlen érdekeltség és sérelem továbbá az alapjogok aránytalan korlátozása kérdésének igazolása

A/

A kérelmező álláspontja szerint mindez sérti az **önkormányzatoknak az önkormányzati feladattól, illetve tulajdonosi jogaikból eredő rendelkezési jogosultságot**, amelynek része a helyi adottságokat figyelembe vevő **közszolgáltatási díj megállapítási jog is**. A helyi önkormányzatok tulajdona **köztulajdon**, amelyek feladataik ellátását szolgálja, így az önkormányzatoknak maguknak kell arról döntést hozniuk, hogy a lakossági érdekeket figyelembevevő takarékos, de a reális költségeket fedező közszolgáltatási díjakat állapítsanak meg. Ennek központi díj megállapítása –minden előzetes hatásvizsgálat nélkül- és a költségsökkentés jogszabály erejénél fogva történő elrendelése nem valós gazdasági számításokon alapul.

Álláspontunk szerint a **tulajdonnal való tulajdonosi rendelkezési jogosultság aránytalan korlátozását** jelenti esetünkben a 10 %-os rezsicsökkentés elrendelése, mert ez **ellehetetleníti a tulajdonos közfeladat végzési kötelezettségét 106 településen**, mely lényegesen jelentősebb károkat okoz, mint amelynek érdekében a jogszabály megszületett. A hulladékszállítás terén a rezsicsökkentés aránytalanul felborította a takarékos, de stabil előírt finanszírozási tervet, mely jelentős, közvetlen veszteséget eredményez a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

Mindez a folyamat olyan körülmények között megy végbe, amikor közegészségügyi, környezetvédelmi, lakossági ellátási érdekből sorra veszi át a cég azon települések komplex hulladékgazdálkodási ellátását, ahol a jogalkotási okokból kiszoruló, többségében külföldi tulajdonú gazdasági társaságok, vagy a növekvő pénzügyi terheket nem bíró kisebb helyi közszolgáltatók **beszüntetik a lakosság ellátását**. Hangsúlyozzuk, hogy cégünk nem külföldi tulajdonú profitérdekelt gazdasági társaság, hanem **kizárólag 100 %-os magyar önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság, közszolgáltató, amely a kötelező önkormányzati feladatokat látja el.**

A jelenleg kialakult jogszabályi környezetben, a jogalkotásból származó, drasztikusan növekvő, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatót érintő terhekre nincs érdemi ráhatása a tulajdonos - és egyben kötelező önkormányzati feladatot ellátó közösségnek.

Gazdálkodásának kiadási oldalát ésszerűen tovább csökkenteni a jövő erőforrásainak felélése, az állagromlás, értéknövelő használat, a humán erőforrások elvesztése nélkül nem tudja.

Közvetlenül a sérelmezett jogszabály hatályosulásából eredően a 100 %-os önkormányzati tulajdonú üzemeltető gazdasági társaság jelentős közvetlen és azonnali veszteségeket szenved el, amely ahhoz vezet nagyon rövid időn belül, hogy csődhelyzet áll elő s a tulajdonos önkormányzatok nem tudnak eleget tenni hulladékgyűjtési kötelező feladataiknak.

A jogszabályi díjcsökkentés elrendelése jelenleg **naponta közel 1 MFt veszteséget** eredményez a cégeknek, így környezetvédelmi és közegészségügyi szükség helyzet fenyeget 300 000 lakost érintően! A cég tucatnyi jelzéssel, kormányzati kompenzációs kérelemmel fordult az illetékes tárcákhoz, hivatalokhoz a tarthatatlan helyzet elhárítása és a közszolgáltatás fenntartása érdekében. Jelen pillanatban e kompenzációs kérdésben még megnyugtató, előkészítő kormányzati intézkedés sorozat sem látható.

B/

A kérelmező álláspontja szerint sérti az **Alaptörvény által védett egyenlő elbánás elvét**, hogy az **Önkormányzati Társulás, és ezen keresztül a tagönkormányzatok nem alkalmazhatnak a 106 tagönkormányzat, mint tulajdonos által elhatározott egységes közszolgáltatás biztosítása mellett megállapításra kerülő egységes közszolgáltatási díjakat.** A jogszabályok a 2013. április 14-ei határral fagyaszthatják be a tárgybeli közszolgáltatási díjakat, melyek nem elegendőek az üzemeléshez. Ha a jogszabály közvetlen hatályosulása következtében a tulajdonos önkormányzatok elvesztik tulajdonukat, mert az a veszteségre tekintettel felszámolásra kerül, úgy nagymértékben sérül tulajdonjuk. Mindez a tulajdonjog rendelkezési jogosultságának aránytalan korlátozásaként értékelhető.

Mint említésre kerül, 2012. április hónapban a Zöld Híd Régió Kft. még lényegesen kisebb körben volt komplex hulladékgyűjtési közszolgáltató, ezért ebből fakadóan nem az általa alkalmazott egységes díjak voltak bevezetve számos településen. Miután azonban komplex közszolgáltató lett –a hulladék beszállítás és feldolgozás ártalmatlanítás feladatait is ellátja- valamennyi tagönkormányzatra egységes, egyező díjat állapított meg. Joggal tehető fel a kérdés, **milyen alapon tehetne jogszerűen különbséget ugyanazon szolgáltató ugyanazon szolgáltatásáért a tulajdonos tagönkormányzatok tagjai között?** Álláspontunk szerint ez sérti a közszolgáltatásokhoz való alkotmányos jog gyakorlásában a **lakosok közötti egyenlő elbánást, így sérti bármely megkülönböztetés tilalmának elvét az Alaptörvény vonatkozó cikkével összevetve.**

A jogszabályi kötelezettség alapján olyan tarthatatlan helyzet állt elő, hogy ugyanazon önkormányzati gazdasági társaság, ugyan azon közszolgáltatás esetében, eltérő településeken lényegesen eltérő díjakat kellene, hogy 10 %-os csökkentéssel alkalmazzon, **amely a közszolgáltatásokhoz való alkotmányos jog gyakorlásában a lakosok között alkotmányellenes különbségtételre vezetne.**

Az a jogszabályi környezet, nevesítve a rezsicsökkentések végrehajtásáról szóló 2013. évi LIV. tv. 12.§-a, mely a minden tagönkormányzatra kiterjedő szerződéses kötelezettségek,

egységes és törvényes önkormányzati társulási célok, egységes közszolgáltatás mellett az aktuális lakóhelytől függően kényszeríti egyes esetekben **jelentős díjfizetési különbség tételre a közszolgáltatókat, Alaptörvény ellenesnek** értékelhető.

Az Alaptörvény XXII. cikk és a XV. cikk összhangját, nevezetesen a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést úgy kell mindenki számára biztosítani, hogy ezen alapuló jogok különbségtétel nélkül kerüljenek érvényesülésre.

C/

A sérelmezett hulladékgazdálkodási törvény 91.§-a a tekintetben sincs összhangban az Alaptörvény q.cikk (2) rendelkezéseivel, hogy **nem biztosítja a vállalt nemzetközi kötelezettségek teljesítését, így az EU jogszabályban megállapított kötelező amortizációs költségek érvényesítését sem.** Amennyiben a rezsiköltség számlákat 10%-al csökkenti a gazdasági társaság, úgy tovább fokozódó veszteséges működést eredményez, s ezzel nem tudja ellátni sem a vállalt szolgáltatási szintet sem a beruházás amortizációját nem tudja elkülöníteni. Ez támogatást megítélő EU bizottsági határozatba ütközik. Felhívjuk a t. Alkotmánybíróságot, hogy vizsgálja meg egyúttal a fent említett nemzetközi szerződésbe (EU Bizottsági határozatba) ütköző jogszabályi rendelkezés vizsgálatának lehetőségét, mely hatáskörében áll.

D/

A **nemzeti vagyonról** szóló 2011. évi CXCVI. törvény, 1.§ (2) bekezdés a) pontjában a nemzeti vagyon körébe sorolja az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló dolgokat. Ezen, Alaptörvényből fakadó törvényi rendelkezés értelmében a **„Zöld Híd” regionális hulladékgazdálkodási rendszer teljes egészében a Nemzeti vagyon része.**

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 7.§ (1) és (2) bekezdései kimondják:

„A nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátás biztosítása. A nemzeti vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni. A nemzeti vagyongazdálkodás feladata a nemzeti vagyon rendeltetésének megfelelő, az állam, az önkormányzat mindenkori teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, továbbá az állam vagy a helyi önkormányzat feladatainak ellátása szempontjából feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése.”

Amennyiben a Zöld Híd régió projekt –csődhelyzetre tekintettel- kénytelen befejezni tevékenységét, úgy a nemzeti vagyonban jelentős veszteség keletkezik, ami Alaptörvény ellenes helyzetre vezetne.

Ha a kérelmező a jogszabályi változásra tekintettel arra van kényszerítve, hogy a működőképességének fenntartása érdekében környezetvédelmi szempontból nem megfelelő szolgáltatást biztosítson és az amortizáció biztosításának elmaradása esetén **sérüljön a hulladékkezelés fenntarthatóságának követelménye, úgy e tevékenység beleütközik a természeti erőforrások védelme, a nemzeti közös örökség védelme, fenntartása és a jövő**

nemzedékek számára való megőrzése követelményébe, s ez a nemzeti vagyon károsításához vezet.

Mára olyan helyzet állt elő, hogy a Zöld Híd Régió Kft. -a sérelmezett jogszabályi kötelezettségre tekintettel-szerződéses kötelezettségeit betartani nem tudja. Megkezdődött a jövő környezeti kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges pénzügyi források felélése és a belső eladósodás, **a nemzeti vagyon gyorsütemű károsításának folyamata.**

Álláspontunk szerint a fent ismertetettek megalapozzák a kérelmező alkotmányjogi panaszát és az 52 §-ban foglalt előfeltételeknek.

V. Határozott indítvány

A fentiekben felsorolt Alaptörvényi és jogszabályi hivatkozásokra, hozzáfűzött szakmai indokolásokra alapozva kérem alkotmányjogi panaszom befogadását, megvizsgálását és

indítványozom

az Alaptörvénnyel ellentétes, a rezsicsökkentések **végrehajtásáról szóló 2013. évi LIV. törvény 5.§, 6.§, valamint 12.§-a által módosított, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 91.§, illetve 47.§ (4) bekezdése rendelkezéseinek megsemmisítését.**

Megsemmisítés esetén indítványozom, hogy az Alkotmánybíróság a jogalkotót olyan követelmények elé állítsa, hogy a rezsicsökkentés egyébként lakosságot támogató és pozitív célkitűzésű törekvésével egyidejűleg olyan jogi szabályozást biztosítson, amely lehetővé teszi az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok tekintetében az önkormányzati díjképzés változatlan hatályban tartását, a működőképes üzemelés és nemzetközi kötelezettségekből fakadó kötelezettségek teljesíthetőségét.

Kérem, hogy a 2013. szeptember 13-án kelt ügyvezetői beadványt és jelen kiegészítésemet együttesen vegye figyelembe a T. Alkotmánybíróság!

Budapest, 2013. október 28.

Tisztelettel:

